

© ISABEL VANDELDE

SUCCESVOLLE SWITCH VAN TOMATEN NAAR VELDSLAA

Op het bedrijf van Roger en Monique Hermans-Fierens in Vremde werd eind 2011 de laatste tomatenteelt op substraat geruimd. Sinds 2009 kent dit bedrijf een glasopstand van 7000 m². Investeren in een wkk bleek niet rendabel en voor Roger had de tomatenteelt zonder wkk geen toekomst. Hij slaagde erin de arbeidsdruk te verlagen door zelf te zorgen voor de mechanisatie van de veldslateelt.

– Isabel Vandeveldde, Proefstation voor de Groenteteelt

Begin oktober 2011 werd de laatste tomatenteelt op het bedrijf geruimd. Aangezien in deze serre van 7000 m² (bouwjaar 1991) nog nooit in de grond werd geteeld, moest men voldoende aandacht besteden aan de grondbewerking. Met een breker of ééntand werd de harde laag tot 35 à 40 cm diepte doorbroken.

Na het breken en het installeren van een bovenberegening, kon er water worden gegeven op de droge grond. Dat was heel belangrijk om de grond te egaliseren en zo met gelijke vochtconcentraties te starten bij een teelt in de bodem. Door het lage humusgehalte (1,2% koolstof) van de eerder zware bodem (lichte leemgrond) om bladgroenten te telen, bleek het

toedienen van groencompost en mergelkalk heel goed voor de doorlaatbaarheid en structuur van de bodem.

.....
Dankzij een perfecte afregeling van het oogstmes komt de veldsla mooi opgericht naar boven.
.....

Ook de verwarming in de serre werd aangepast. De buisverwarming werd lichter gemaakt door over te schakelen van 5 x 2 buizen (in 8 m beuk) naar 3 x 2.

De groeipijp werd uitgekomen. Verder wordt de serre verwarmd met behulp van een gasketel. Er werden geen bijkomende CO₂-kanonnen geïnstalleerd.

Zaaimachine

Voor de berekening van de meststoffen en de verdere teeltbegeleiding deed Roger een beroep op de voorlichtingsdienst van het Proefstation voor de Groenteteelt in Sint-Katelijne-Waver. Er werden chemische meststoffen gestrooid en ingefreesd volgens de behoeften van de plant. Zo kon op 17 november 2011 het veldslaras Trophy worden gezaaid. Intussen was Roger al begonnen met de ontwikkeling van een zaaimachine. Die is zo gebouwd dat het zaaien van de veldsla en de aanleg

van de bedden gelijktijdig gebeuren. Tijdens het zaaien wordt er aan beide zijden van deze bedden een geul getrokken, die later door de oogstmachine zal worden gebruikt om automatisch te kunnen sturen. Er worden 4 bedden van elk 1,95 m breedte gezaaid in een beuk van 8 m. De machine bestaat uit (van links naar rechts) een aangedreven rol, een zaaielement om 25 rijen te zaaien, een tweede aangedreven rol, wielen om de bedden te maken en een lichte motoraandrijving, die van een tuinfrees afkomstig is.

Bouw van een oogstmachine

Tijdens de eerste zaaiperiode werkte Roger volop aan zijn oogstmachine. Nadat hij heel wat ontwerptekeningen had gemaakt, begon hij met het lassen van een metalen kader. De oogstmachine wordt elektrisch aangedreven. Aan de achterzijde van de machine bevindt zich een houten kader, waarin alle elektronica (frequentie- en hoogteregelaars en elektronica voor automatische stop en richting van de besturing) verborgen is. Op het metalen kader zijn er 7 motoren geplaatst: 2 voor de hoogteregelaars en telkens 1 voor het sturen, de wielaandrijving, de transportband met snelheidsregeling, de mesaandrijving en tot slot een hulpmotor om de veldsla naar boven te brengen via roterende pinnen. Voor de elektronica en het automatisch sturen kreeg Roger hulp van zijn zoon, die ingenieur Elektromechanica-robotica is. Vermits het de bedoeling is om voor veiling Bel'Orta steeds te oogsten in kistjes van 1 kg, is het belangrijk dat de veldsla mooi opgericht naar boven komt. Dit kan door een perfecte afregeling van het mes. De elektrische hoogteregeling en helling van het mes en de snelheid van de transportband zijn hierbij van groot belang. Eerst moeten de uiteinden van de bedden handmatig worden geoogst, pas daarna kan de machinale oogst beginnen. Met deze oogstmachine kan je heel dicht tot tegen de paal van de serreconstructie oogsten. Hierdoor is een optimale benutting van de serreoppervlakte mogelijk. Bovenop het houten kader kan Roger bij het oogsten de lege kistjes plaatsen en de gevulde kistjes terug stapelen.

Teeltverloop

De eerste teelt werd gezaaid op 17 november 2011 en geoogst op 29 februari 2012, wat getuigt van een goede groei-kracht, mede door de buisverwarming. Toch verliepen de eerste teelten niet vlekkeloos. Door het feit dat er gestart werd op een niet-onkruidvrije grond (er bevond zich

heel veel onkruid op dit perceel vóór de bouw van de serre), kwamen er in de tweede teelt (maart 2012) veel verschillende onkruiden tot ontwikkeling, ondanks het gebruik van het herbicide Devrinol. In de zomer van 2012 voerde men een

kistjes zo volautomatisch worden gewassen en gestapeld. Het wassen gebeurt in 5 stappen: 8 kisten grijpen, ze onder water dompelen, lucht in het water blazen, besproeien en stapelen op een nieuwe pallet.

1 Veldslateler Roger Hermans aan het werk met zijn zelf ontworpen zaaimachine, waarmee hij gelijktijdig kan zaaien en bedden aanleggen. 2 Met deze oogstmachine is een optimale benutting van de serreoppervlakte mogelijk. 3 Met een wasautomaat worden de geoogste veldslakistjes volautomatisch gewassen en 4 gestapeld.

bodemontsmetting met het middel Basamid uit en werd er extra drainage geïnstalleerd aan de natte kant van de serre. De ongewenste onkruiden en natte hoeken en kanten in de serre zijn nu volledig verdwenen.

Wasmachine

Intussen knutselde Roger ook nog een wasautomaat in elkaar. Tijdens het oogsten kunnen de net geoogste veldsla-

Op deze manier zijn Roger en Monique er heel goed in geslaagd om over te schakelen naar een bedrijf met een lagere arbeidsdruk – zonder de inzet van extra personeel – wat een van hun oorspronkelijke doelstellingen was. ■